

ACC. N:R. M. 13902:1-3.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Gudrun Krillner

Härad: Östbo

Adress: _____

Socken: Gällaryd

Berättat av: lantbrukare
Gunnar Nilsson, Sm. Gällaryd

Uppteckningsår: 1955

Född år 1883 i Gällaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Oljeslageriet i Træs. s. 1

Butikshandel på landsbygden. s. 2-3.

Lu F 95

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13902:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

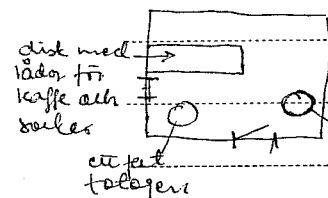
Oljeslaget i Tvars påbörjades på 1850-talet av Abraham Nilsson. Det lades ned på 90-talet, då det ej hade möjlighet att hålla sig uppe i konkurrensen - linet krossades med stampar av ekstolar, dragna med vattenhjul. De krossade linfröna pressades sedan av oljepressar. Råvaran uppköptes runt om på gårdarna, i Slättköping, och i Rydaholm. När de lammade oljan i Slättköping eller Grötebovig hade de linfrö med sig hem. Här i Gås och Slättköping hade mästare bestående kunder. Bönderna, som för med oljan i stora träfat fick ung. två kronor om dagen. Mästare arbetade ensam. När det gick som bäst, i början av 60-talet, tjädade man 3000 kronor om året.

ACC. N:R M. 13902:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Den första butiken i Gällared var Bergmans. Denne Bergman kom från Jönköping, där han hade snusmaleri. Hans huvudnäring var gärdlen. Samtidigt hade han snusmaleri och brännens-bränneri. Han var behöringskunnig och tillträdades patron. I klädedräkten avvek han inte mycket från bönderna. Han ville absolut inte ha några främsvenderuppdrag. Affären var köpt privat, ett vanligt rum med snus- och silkebuttor i hörnen, och soffer- och soffor och soffor i taket. Rummet sålades eldstad och nya slyftar utmärkte affären.

Bergman tog sina varor direkt här från Jönköping, men sedan järnvägen (~~1850~~) kommit till, tog

ACC. N:R M. 13902:3.

han varor även från Moheda och
Värnamo. Han förde inte några kolo-
nialvaror, ej heller några fabriksvaror
med undantag av tefflor från Moheda.
Varorna slogs in i grovt omslagspapper.
Det fanns inte papperspåsar utan det
lindhades slutar. Till mjöl fick man
ha med sig byggsåsar. Bergman hade
inte särskild affärsid utan man fick
gå in och hämta varorna i köket
vid behov.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND